

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/...

KARAR NO : 2022/....

DAVACI :

VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapan davacı tarafından, hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-a maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Edebiyat Fakültesi Disiplin Kurulu'nun 17.05.2021 tarih ve 2 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine dair Üniversite Disiplin Kurulu'nun 16.06.2021 tarih ve 2 sayılı kararının; soruşturmacının, davalı idare bünyesinde görev yapıyor olmasının tek başına soruşturmanın tarafsız ve özgür bir biçimde yürütüldüğü hususunda şüphe yarattığı, hukuki güvenlik ilkesine aykırı olarak disiplin soruşturmasını yapan ile cezayı tesis edenin aynı kişi olduğu, usule uygun olarak savunmanın alınmadığı, ceza için dayanak gösterilmeden sosyal medya paylaşımı nedeniyle disiplin cezası tecziye edildiği belirtilmekle beraber söz konusu paylaşımların içeriğine ve bu paylaşımların hangi sebeple hukuka aykırı olduğunun disiplin kurulu kararında yer almadığı, paylaşımlarının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak, davanın süresinde açılmadığı, esasa ilişkin olarak; davacının Doçent olması gözetilerek Profesör unvanlı bir öğretim üyesi soruşturmacı olarak görevlendirildiği, bu nedenle soruşturmacı tayinin hukuka aykırı olduğu ve objektifliği ihlal ettiği iddiasının, haksız ve dayanaksız olduğu, soruşturma kapsamında davacının birden fazla kez savunmasına başvurulduğu, savunmaya davet yazılarının tebliğinden itibaren davacıya en az 7 gün tanındığı, savunmaya davet yazısında soruşturma konusunun net şekilde açıklandığı, davacıya gerek sözlü gerekse yazılı şekilde savunma yapma imkanı tanındığı ve davacının savunmasını yazılı olarak sunmayı tercih ettiği dikkate alındığında; davacıya usulüne uygun savunma imkanı tanınmadığı yönündeki iddianın hukuki dayanaktan yoksun olduğu, dava konusu disiplin cezasının, usul ve yasaya uygun olarak yürütülmüş bir disiplin soruşturması neticesinde verildiği, disiplin cezasında veya itirazın reddi kararında herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 2. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Davalı idarenin usule ilişkin itirazı yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava, Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapan davacı tarafından, hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-a maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Edebiyat Fakültesi Disiplin Kurulu'nun 17.05.2021 tarih ve 2 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine dair Üniversite Disiplin Kurulu'nun 16.06.2021 tarih ve 2 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/b-3-(a) maddesinde, "Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak" fiilinin aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve davranışlar arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun "Disiplin soruşturması ve savunma hakkı:" başlıklı 53/A maddesinde; Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır: a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtıracağı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptıramaz. Daha önce açılmış soruşturma bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir. b) Bilimsel araştırma ve yayın etiği, disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur. c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabilir soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinde soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Anc

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/...

KARAR NO : 2022/....

hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir... Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır: a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir. c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir. Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir." hükmüne, "İtiraz:" başlıklı 53/F maddesinde, "Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır: a) (Değişik:15/4/2020-7243/9 md.) Uyarı ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, rektör tarafından verilen uyarı ve kınama cezalarına karşı üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir. Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder. b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir. İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür. İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir. İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden,..... Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapan davacının, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlar nedeniyle 27.07.2020 tarihli..... Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlık Makamı Olur'u üzerine hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı, yapılan soruşturma sonrası düzenlenen raporun eksiklikler bulunduğu bahisle iki kez iade edildiği, en son düzenlenen 29.04.2021 tarihli soruşturma raporunda; yapılan değerlendirmeler neticesinde davacının 2547 sayılı Kanun'un 5-1/a maddesi uyarınca yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak fiilini işlediğinden bahisle brüt aylıktan veya ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılması cezasının uygulanması teklifinin getirildiği, getirilen teklif doğrultusunda davacının Edebiyat Fakültesi Disiplin Kurulu'nun 17.05.2021 tarih ve 2 sayılı kararı ile 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-a maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği, bu kararın tebliği üzerine 25.05.2021 tarihli dilekçeyle yapılan itirazın Üniversite Disiplin Kurulu'nun 16.06.2021 tarih ve 2 sayılı kararıyla reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Disiplin cezaları, kamu hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi bakımından kamu görevlilerinin mevzuat uyarınca yerine getirmek zorunda oldukları ödev ve sorumlulukları ifa etmemeleri veya mevzuatta yasaklanan fiillerde bulunmaları durumunda uygulanan yaptırımlar olup, kamu görevlilerinin özlük hakları üzerinde doğrudan ve önemli sonuç doğurmaları sebebiyle subjektif ve bireysel etkileri bulunduğu gibi kamu görevinin gereği gibi sürdürülmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından objektif ve kamusal öneme sahiptirler.

Kamu görevlilerinin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmesi için, disipline aykırı eylem veya işlemlerin sübut bulup bulmadığının usulüne uygun olarak yapılacak soruşturma ile ortaya konulması, soruşturma aşamasında kamu görevlisinin lehinde ve aleyhinde olan her türlü bilgi ve belgenin toplanması, bilahare disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak eylemine uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerekmektedir.

Savunma hakkı, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış en temel haklardan biridir. Bu sebeple kamu görevlileri hakkında tesis edilecek disiplin cezaları ile ilgili olarak gerek yasal düzeyde gerekse alt düzenleyici işlemlerde savunma hakkı kullandırılmadan disiplin cezası verilmeyeceği düzeni yer verilmiştir.

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/...

KARAR NO : 2022/....

Bu denli önemli olan savunma hakkının hukuka uygun şekilde kullanılabilmesi için de; Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Devlet memuru ve diğer kamu görevlilerine disiplin cezası verilebilmesi için söz konusu disiplin cezası vermeye yetkili merciiler tarafından ilgilinin hakkındaki iddiaları, bu iddiaların dayandığı delilleri, üzerine atılı fiillerin hukuki nitelendirmesini bilmesi ve önerilen disiplin cezasını öğrenmesi sağlanarak ve savunma hakkını kullanabilmesi için de belli bir süre tanınarak son savunmanın yapılmasına hukuken imkan tanınması gerektiğinden tüm bu hususlar yerine getirilmez ise kişinin kendisini yeterince savunamayacağı gibi bu hususlarda tereddüt bulunmasının işlemi hukuken sakatlayacağı açıktır.

Bu bakımdan, disiplin soruşturmalarının yapılmasında izlenecek yöntem, ceza verilecek fiiller ve ceza vermeye yetkili makam ve kurullar pozitif olarak mevzuatla belirlenmekte, doktrin ve yargısal içtihatlarla da konu ile ilgili disiplin hukuku ilkeleri oluşturulmaktadır. Buna göre, disiplin cezası verilebilmesi için kusurlu halin tespitinden sonra belli yasal süreler içinde ilgili kamu görevlisi hakkında tarafsız bir soruşturmacı görevlendirilerek disiplin soruşturması açılması, yapılacak soruşturmada varsa iddia sahipleri ile olayın açıklığa kavuşması için gerekli tanık ve davacının ifadelerinin alınması, lehe ve aleyhe olan tüm delillerin toplanarak olayın değerlendirilmesi ve ekleriyle birlikte soruşturma raporunun oluşturulması, usulüne uygun şekilde ve sürede yazılı savunma hakkı tanınması, sonrasında disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak eylemine uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerekmektedir.

Bakılan davada, Edebiyat Fakültesi Dekanlığının 27.07.2020 tarihli ve 1533 sayılı yazısı ile davacının facebook hesabından yaptığı 09.07.2020 ve 12.07.2020 tarihli paylaşımlarıyla ilgili olarak soruşturmayı yürütmek üzere Prof. Dr.....'ın soruşturmacı olarak tayin edildiği, muhakkik tarafından, 11.08.2020 tarihli yazı ile savunmayı vermek üzere davacının 25.08.2020 tarihi saat 11:00'de..... Üniversitesi..... Öğretim Üyeleri Binası ... nolu odada bulunmasının istenildiği, bu yazı üzerine davacının 24.08.2020 tarihli dilekçesi ile savunmasını yazılı olarak sunduğu, soruşturma tamamlandığından bahisle hazırlanan 30.11.2020 tarihli soruşturma raporunun uyarma cezası verilmesi teklifiyle Dekanlığa sunulduğu, Dekanlık tarafından eksiklikler bulunduğu bahisle soruşturma raporunun muhakkike iade edildiği, iade sonrası yapılan değerlendirme sırasında yeniden 10.03.2021 tarihli yazı ile davacının savunmaya davet edildiği görülmüş ise de, söz konusu 11.08.2020 tarihli ve 10.03.2021 tarihli yazının davacının cezaya dayanak idari soruşturma kapsamında ifadesini almaya yönelik olduğu, aynı yazıda savunmaya davet yazısında bulunması gereken unsurlar arasında olan disiplin suçunu oluşturan fiilin veya fiillerin belirtilmediği, davacının yaptığı paylaşımların hangi kısmının hangi disiplin suçunu oluşturduğunun belirtilmediği anlaşıldığından savunma istemine ilişkin bahse konu savunma istem yazısının yukarıda belirtilen ilkeler uyarınca kabul edilebilir bir savunma istem yazısı olmadığı, yine dava dosyasında davacının savunmasının alınmasına ilişkin başkaca savunma istem yazısı bulunmadığı, dolayısıyla davacının savunma hakkından yoksun bırakıldığı anlaşılmakla, bu yönüyle usule uygun savunma hakkı tanınmadan tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 165,10-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.550,00-TL avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, artan posta gideri avansının kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren otuz (30) gün içerisinde, İzmir Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf kanun yolu açık olmak üzere, 09/03/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan